

Ami a fotografiai vonulatra vonatkozik: ha ebből a szempontból még egyszer számba vesszük történetünk eseményeit és fotografusait, *a tények* világosan jelzik: a Nyugat értékítéletei nem a zsidó–nem-zsidó viszonylat mentén keletkeztek. A folyóiratnál a „frontvonal” alapvetően a festői fényképezés, a (mégoly magas szintű) alkalmazott fotográfia, a konzervatív fényképfelfogás, és – sajátos módon – a radikális avantgárd (és képviselői), *valamint* az esztétikai igényesség, a festőiség tagadása, a „szolid” modernizáció, s a szociális érzékenység (és képviselői) között húzódott. Az előbbi oldalon lévők szó szerint fajra, nemre és felekezetre való különbség nélkül mindenkor éles kritikában részesültek – vagy egyszerűen kívül maradtak a folyóirat szerkesztőnek, íróinak látóterén.

*

Köszönet Baki Péternek (Magyar Fotografiai Múzeum, Kecskemét), Demeter Zsuzsannának (BTM Kiscelli Múzeuma), dr. Kreutzer Andreának (HM HIM Hadtörténeti Múzeum) az eredeti dokumentumokba történő betekintés elősegítéséért. Dr. Csaplár Ferencnek (Petőfi Irodalmi Múzeum Kassák Emlékmúzeuma) korábbi hasonló segítségéért sajnos már csak holtában lehet köszönetet mondani.

JUHÁSZ GYULA, MÓRA FERENC, RÉTI ÖDÖN
(Makó, 1924. szeptember 18.)